

नमस्कृत्य पितुस्तेऽहं पाराशर्याय धीमते । यस्य प्रसादाद्विद्यं यत् प्राप्तं ज्ञानमनुत्तमं ।
 दृष्टिञ्चातीन्द्रियां राजन् दूरात् श्रवणमेव च । परचित्तस्य विज्ञानमतीतानागतस्य च ।
 व्युत्थितोत्पत्तिविज्ञानमाकाशे च गतिः शुभा । अस्त्रैरसङ्गो युद्धेषु वरदानात्महात्मनः ।
 शृणु मे विस्तरेणेदं विचित्रं परमाहुतं । भारतानामभूत् युद्धं यथा तस्मैमहर्षणं ।
 तेष्वनीकेषु यत्तेषु व्यूढेषु च विधानतः । दुर्योधनो महाराज दुःशासनमथाब्रवीत् ।
 दुःशासन रथास्त्रैर् युज्यन्तां भीष्मरक्षिणः । अनीकानि च सर्वानि शीघ्रं त्वेमुचोदय ।
 अयं स मामभिप्राप्तो वर्षपूगाभिर्चिन्तितः । पाण्डवानां ससैन्यानां कुरुणाञ्च समागमः ।
 नातः कार्यतमं मन्ये रणे भीष्मस्य रक्षणात् । हन्यात् गुप्तो ह्यसौ पार्थान्सोमकांश्च समञ्जयान् ।
 अब्रवीच्च विशुद्धात्मा नाहं हन्यां शिखण्डिनं । श्रूयते स्त्री ह्यसौ पूर्वं तस्मात् वर्ज्या रणे मम ।
 तस्मात् भीष्मो रक्षितव्यो विशेषेणेति मे मतिः । शिखण्डिनो वधे यत्ताः सर्वे तिष्ठन्तु मामकाः ।
 तथा प्राच्याः प्रतीच्याश्च दक्षिणात्योत्तरापथाः । सर्वशस्त्रेषु कुशलस्ते रक्षन्तु पितामहं ।
 अरक्ष्यमाणं हि वृको हन्यात् सिंहं महाबलं । मा सिंहं जम्बुकेनेव घातयामः शिखण्डिना ।
 वामं चक्रं युधामन्युर्त्तमैजाश्च दक्षिणं । गोप्तारौ फाल्गुनं प्राप्तौ फाल्गुनोऽपि शिखण्डिनः ।
 संरक्ष्यमाणः पार्थेन भीष्मेण च विवर्जितः । यथा न हन्यात् गाङ्गेय दुःशासन तथा कुरु ।
 इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भगवद्गीतापर्वणि दुर्योधनदुःशासनसंवादे पञ्चदशोऽध्यायः ॥ १५ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ ततो रजन्या व्युष्टायां स शब्दः सुमहानभूत् । क्रोशतां भूमिपालानां युज्यतां युज्यतामिति ।
 शङ्खदुन्दुभिघोषैश्च सिंहनादैश्च भारत । हयद्वेषितनादैश्च रथनेमिस्त्रैस्तथा ।
 गजानां वृंहताञ्चैव योधानाञ्च विगर्जतां । ज्वलितास्फोटितोत्क्रुष्टमुलं सर्वतोऽभवत् ।
 उदतिष्ठन् महाराज सर्वं युक्तमशेषतः । सूर्यादये महत्सैन्यं कुरुपाण्डवसेनयोः ।
 राजेन्द्र तव पुत्राणां पाण्डवानां तथैव च । दुष्प्रवृत्त्याणि चास्त्राणि सशस्त्रकवचानि च ।
 ततः प्रकाशे सैन्यानि समदृश्यन्त भारत । त्वदीयानां परेषाञ्च शस्त्रवन्ति महान्ति च ।
 तत्र नागा रथाश्चैव जाखूनदपरिष्कृताः । विभ्राजमाना दृश्यन्ते मेघा इव सविद्युतः ।
 रथानीकान्यदृश्यन्त नगराणीव भूरिशः । अतीव शुशुभे तत्र पिता ते पूर्णचन्द्रवत् ।
 धनुर्भिर्च्छष्टिभिः खड्गैर्गदाभिः शक्तितोमरैः । योधाः प्रहरणैः शुभ्रैस्तेष्वनीकेष्ववस्थिताः ।
 गजा पदाता रथिनस्तुरगाश्च विशास्यते । व्यतिष्ठन् वागुराकाराः शतशोऽथ सहस्रशः ।
 ध्वजा बहुविधाकारा व्यदृश्यन्त समुच्छ्रिताः । खेषाञ्चैव परेषाञ्च युतिमन्तः सहस्रशः ।
 काञ्चना मणिचित्राङ्गा ज्वलन्त इव पावकाः । अर्चिभन्तो व्यरोचन्त ध्वजारोहाः सहस्रशः ।
 महेन्द्रकेतवः शुभ्रा महेन्द्रसदनेष्विव । सन्नद्धास्ते प्रवीराश्च ददृशुर्गुह्यकाङ्क्षिणः ।
 उद्यतैरायुधैश्चित्रैस्तलवद्भाः कलापिनः । क्षुब्धभाक्ता मनुष्येन्द्राश्च ममूखगता वभुः ।
 शकुनिः सौबलः शल्य आवन्त्योऽथ जयद्रथः । विन्दानुविन्दौ कैकेयाः काम्बोजश्च सुदक्षिणः ।

५८५

६००

६०५

६१०

६१५

६२०